

Večernik

Leto III. (X.), štev. 219

Maribor, četrtek 26. septembra 1929

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček, zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno, prejemani v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglasi po tarifi
Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Nova vlada v Avstriji

ESENEČENJE V DIPLOMATSKIH KROGIH RADI ODSTOPA STREERN-
WITZA. — NOVI KANCELAR Dr. SCHÖBER NASPROTNIK VSAKRŠNIH NA-
SILNIH SPREMENB.

DUNAJ, 26. sept. Sinoči je zvezni kan-
celar dr. Streernwitz podal demisijo svo-
je vlade. Sestava nove vlade je bila po-
verjena dunajskemu policijskemu pred-
sedniku dr. Schöberju, ki je mandat pre-
vzel.

V diplomatskih krogih je dogodek pre-
senetil, demisija je prišla nepričakovano.
Splošno sodijo, da bo notranje politični
razvoj stopil v nov pravec. V diplomats-
kih krogih si ne prikrivajo, da pomeni
imenovanje Schöberja za zveznega kan-
celarja odličen preokret v dozdajni poli-
tiki Avstrije, predvsem pa udarec proti
desničarsko-radikalnim organizacijam
Heimwehra. Kakor zatrjujejo v informi-

ranih krogih, ne bo novi kancelar trpel
v republiki nikakih nasilnih poskusov,
ampak bo zahteval od državljanov spo-
štovanje zakonov, državne avtoritete in
delovnega miru.

DUNAJ, 26. sept. Iz zanesljivega vira
se čuje, da bo novi kancelar samo delo-
ma reflektiral na sodelovanje večinskih
strank parlamenta. Zaenkrat bo povab-
ljen podkancelar Schumy, da vstopi v
vlada Schöberjevo. Krščankse socialiste
bo zastopal vojni minister Vangoi, Ve-
lenemce dozdajni minister pravde dr.
Slama. Vsi drugi člani Streernwitzevega
kabineta izpadejo iz kombinacije.

Človeško življenje

Je vsakega kulturnega človeka drago-
ceno imetje, ki ga treba spoštovati in
čuvati. Tako je pri vseh narodih sveta.
Seveda se pa tudi v vseh narodih sveta
najdejo ljudje, ki jim življenje
soočena prav nič ni vredno, jim ni
svetinja, ampak navaden predmet tr-
govine ali pa igrača strasti in razpo-
loženja. Zločinca, ki mirne vesti
ljudi srede ceste ali na njih domu ali
v gostilni ali v gozdu napadejo in mu
s kakršnikoli smrtonosnim pred-
metom upihnejo luč življenja, bodisi
iz maščevalnosti, bodisi iz sovraštva,
bodisi iz pohlepa ali kakorkoli, so bili
in bodo vsikdar in povsod. Poročila v
časopisih vsega sveta, ki dan za
dnem o takšnih slučajih poročajo, so
nam zato najžalostnejši dokaz, ena-
ko pa tudi poročila o sodnih razpra-
vah po sodiščih vsega sveta. Naše
slovenske porote v Mariboru, Celju,
Ljubljani in Novem mestu imajo v
vsakem svojem zasedanju razprav-
ljati o najmanj enem slučaju umora ali
uboja.

Zlasti prva leta po vojni se je po-
znalo in videlo, kako strašno je upli-
valo na mišljenje in čustvovanje na-
rodov in posameznikov to strašno
svetovno medsebojno klanje in ubi-
janje. Ljudje, ki so mesece in vsa le-
ta zdeli v strelskih jarkih in na višje
povelje streljali in ubijali, so morali
tekem časa izgubiti smisel za vzvi-
šeni pojem svetosti človeškega živ-
ljenja. Zlasti oni, kojih kultura je bila
na nižji stopnji in kojih srčna kultura
že od mladih nog ni bila negovana in
razvita. Mnogi so postali med vojno
kakor zveri, žejni tuje krvi. In videli
smo v prvih letih po vojni strašen po-
jav, da se je število umorov in ubojev
napram predvojnimi razmeram stra-
šno pomnožilo. Saj smo imeli poro-
čna zasedanja, ko se je kar v enem
obravnavalo med 10 slučajih 4—5 umo-
rov in ubojev. Tekom zadnjih let se
je hvala bogu v tem pogledu zopet
znatno okrenilo na bolje, dasi tudi še
danes razmere niso razveselive in se
še vedno gode naravnost ostudni slu-
čaji uničevanja človeškega življenja.

Nimamo pa samo direktnih zločin-
cev, ki te umore ali ubijejo z nožem,
sekiro, puško ali kakim drugim moril-
nim orožjem. So tudi drugi, ki lahko
miselno ogrožajo človeška življenja in
jih spravljajo v smrtno nevarnost ali
jih celo uničujejo. Neštetokrat čitamo
o raznih nesrečah v tovarnah, pri
gradnjah novih poslopij, v rudnikih
itd. Mnogokrat preiskave ugotovijo, da
so se nesreče pripetile vsled lahkomi-
selnosti ali nerodnosti ponesrečen-
cev samih, še skoro večkrat pa se ugo-
tovi, da je kriva premala pažnja podjet-
nikov pri varnostnih napravah. Od-
govornost delodajalca napram deloje-
malcem ne sme biti samo formalna,
ampak mora sloneti tudi na gotovih
temeljih človeške morale. In zdi se,
da v marsikaterem slučaju teh temel-
jev ni. Slučaji, ki so se dogodili tekem
zadnjih mesecev tudi v naši bližini, ko

Korupcijska afera na Japonskem

VLADNI JAPONSKI LISTI OBTOŽUJEJO VODITELJA OPOZICIJE KO-
RUPCIJE.

TOKIO, 26. sept. Vrhovni državni prav-
dnik je povabil bivšega ministra za pro-
met Ogawa k zaslišanju v zadevi očit-
kov napram njemu v časopisu Tokia.
Obdolžujejo ga, da je povodom licitacije
železniških dobav samo od ene tvrdke
zahteval pred licitacijo plačilo 600.000
jenov. Razkritja vladnega tiska o korup-

cijski aferi Ogawa so po celem Japanu
vzbudila senzacijo. Ogawa izjavlja v ne-
kem protivladnem listu, da se je obreko-
valna kampanja proti njemu pričela z o-
zirom na bližajoče se volitve, da bi tako
opozicija bila oslabiljena. Ogawa je vodja
stranke Senjukai, ki je v parlamentu ste-
ber opozicije.

Tajinstveni francoski balon

NAGRADA 2000 FRANKOV, KDOR NAJDE TRUPLO PONESREČENE-
GA ZRAKOPLOVCA.

ZAGREB, 26. sept. Pred nekaj dne-
vi je pri Ivancu v Zagorju padel na
tla francoski balon, v katere so bi-
li najdeni sledovi krvi. Nihče sprva
ni vedel, odkod je balon in kaj je z
njim. Kasneje se je ugotovilo, da je
eden izmed štirih balonov, ki so v
soboto odleteli na tekmo za nagrado
»Homonne Teville« iz St. Clauda v
Franciji. Poročila o ostalih treh balo-
nih so dospela, dočim o četrtem, na
katerem je bil pilot Logge, ni bilo sle-
du. Ugotovili so, da je balon, ki je pa-
del pri Ivancu, francoski in slutijo, da

je eden izmed navedenih četvero ba-
lonov. Za usodo avijatika se ne ve.
Po sledovih krvi v balonu pa slutijo,
da so balon vetrovi pognali zelo viso-
ko, tako da je polkovniku Loggeju
zmanjkalo kisika, vsled česar mu je
zavrela kri iz ust in nosa. Slutijo, da-
lje, da je v nezvesti padel iz balona.
Dognalo se je baje, da so ljudje nad
Slovenijo videli ta balon in v njem
človeka, ki je klical na pomoč. Ker
so pa zmanjkali iz balona tudi vsi
spisi vojaške vsebine, so oblasti od-
redile preiskavo tudi v drugo smer.

Šahovski turnir v Rogaški Slatini

ROGAŠKA SLATINA, 25. sept. Včeraj po-
poldne so se odigrale še ostale viseče
partije ter je Maroczy premagal Sämisch-
a in je tako prišel na prvo mesto. —
Brinckmann z Rožičem in Jovanovičem
ni končal remis, ampak je oba potolkel.
Stanje je bilo sinoči: Maroczy 5, Brinck-
mann, Flohr, Rubinstein 4 in pol, Canall,
Grünfeld, Sämisch 4, Pirc, Przlepiorka,
Takacs 3 in pol, Hönlinger 2 in pol, Kö-

nig 2, dr. Geiger 1 in pol, Jovanović, dr.
Singer pol, Rožič 0. Daneč se igra sedmo
kolo.

SEDMO KOLO.

ROGAŠKA SLATINA, 26. sept.
Danes so bile v sedmem kolu odigra-
ne štiri partije. Flor je premagal Sin-
gerja, Pirc Brinckmanna, Sämisch
Jovanoviča in Grünfeld Rožiča. Ostale
partije se bodo nadaljevale popo-
ldne, jutri pa osmo kolo.

so se ponesrečili delavci pri novo-
gradnjah radi ugotovljene pomanj-
kljivosti v napravah, radi pomanjklji-
vosti ventilov na kotlih itd., so nam
dokazali dovolj, da se v nas še ni vse-
lil splošno oni veliki čut moralne od-
govornosti, ki bi nas moral vse pre-

vevati, in ki nam vелеva, da je bistve-
no enako kriv oni, ki lahkomiiselno
ogroža življenje sočloveka indirektno,
kakor oni, ki ga ogroža direktno z
morilskim orožjem. Tega se naj zave-
dajo vsi, ki stoje na vodilnih in odgo-
vornih mestih.

Angleška banka v neprijet- nem položaju

LONDON, 26. sept. »Times« poroča,
da je Angleška banka v zadnjem času
izgubila toliko zlata, kakor še nikoli te-
kom obstoja. Metalna podlaga banke se
je skrčila na 134,027 milijonov funtov
šterlingov. Položaj banke je trenutno tak
šen, da bo morala zvišati obrestno mero.

Prva električna ura.

Danes predpoldne so pričeli na reklam-
nem kiosku na križišču Sodne ulice in
Aleksandrove ceste z montažo prve ele-
ktrične ure. Ure, ki jih dobi naše mesto
še troje, je dobavila nemška tvrdka Sie-
mens & Halske. Na enakih kioskih bodo
montirane električne ure še na Glavnem
trgu, na Kralja Petra trgu in pred glav-
nim kolodvorom. Vse bodo direktno v
zvezi s centralno uro, ki se nahaja pri
mestnem električnem podjetju in bodo
beležile točen srednjeevropski čas. Ura,
ki so jo danes montirali meri le 60 cm v
premeru, dočim bodo ostale, večje imele
premer 80 cm in bodo vsekakor bolje
služile svojemu namenu.

Volitve načelnika in podnačelnika v okr.
cestnem odboru mariborskem

so se izvršile danes 26. tm. ob 10. uri
dop. v seji v prostorih okr. zastopa. Se-
jo je vodil najstarejši izmed članov od-
bora, g. župan Martin Hernah iz Selnice.
Načelnikom okr. cestnega odbora je
bil izvoljen bivši poslanec Fr. Žebot z 14
od 23 glasov, njegovim namestnikom pa
z 18 glasovi limbuški župan Srečko Ro-
bič. Okrajni cestni odbor je s tem kon-
stituiran in prične poslovanje.

Premestitev dr. Gonde v Osijek.

Svetovnega popotnika dr. Teodorja
Gondo, ki se je po Zagrebu, Ljubljani in
Mariboru izdajal za advokata iz Budim-
pešte in Caire ter pri raznih premožnej-
ših osebah pobiral prispevke po 50 do
100 Din za svojo knjigo, katera bi naj iz-
šla šele čez par let, so v Mariboru are-
tirali. Tekom preiskave pa se je izkaza-
lo, da išče dr. Gondo, ki nikdar ni imel
odvetniške pisarne, tudi osješko sodišče
radi hudodelstva goljufije. Dr. Gondo so
zaradi tega te dni potom orožnika odpo-
slali sodišču v Osijek.

Težka nezgoda voznika.

Sinoči okrog 8. ure je po Tvrniški ce-
sti vozil 37 letni prevoznik Anton Kolar.
Iz neznanega vzroka so se mu splašili
konji in voznik je padel z voza. Pri pad-
cu je dobil težke kontuzije in rane na
glavi, na levem laktu in levi nogi. Takoj
avizirana rešilna postaja je nudila pone-
srečencu prvo pomoč ter ga odpremila v
bolnico. —

Ukradeno dvokolo.

Včeraj dopoldne je neznan storilec u-
kradel iz veže Okrožnega urada za za-
varovanje delavcev na Slomškovem trgu
dobro ohranjeno dvokolo delavcu Henri-
ku Jarcu in izginil brez sledu. Kolo je
znamke »Steyr«, št. 681515 in vredno
1000 Din.

Nezgoda dečka.

V mariborsko bolnico so pripeljali 5-
letnega Stanka Leskovarja iz Lokvanje
pri Slov. Bistrici. Deček se je pri igri
spodtaknil nad nekim kamnom in si zlo-
mil desno nogo. —

Nesreča mladega voznika.

Danes predpoldne je 16letni Josip
Pristernik iz Oglenšaka pri Zg. Poli-
skavi obračal voz. Nenadoma pa mu
je spodrsnilo. Padel je na tla — nasled-
njem trenutku pa ga je pregazilo ko-
lo, ki mu je popolnoma zdrobilo des-
no roko. Razen tega se je močno po-
škodoval na glavi in rami. Z rešilnim
avtom so ga prepeljali v bolnico.

Kopališče na Felberjevem otoku

DELA NAPREDUJEJO PO NAČRTU. — KOPALIŠČE BO OTVORJENO NAJ-KASNEJE 1. JUNIJA 1930.

Kopalna sezona je sicer pri kraju, vendar se nam zdi umestno, da se ozremo še enkrat na najaktuelnejši problem našega mesta, na kopališče, ki ga gradi mariborska občina na Felberjevem otoku. Pomikanje primerne kopališča, ki šteje z bližjo okolico nad 40.000 duš, je bilo v resnici občutno, zlasti v zadnjih dveh letih, ko so bili v Dravo izpeljani novi kanali.

Napačno je bilo, da se mestna občina že pred tem ni odločila za gradbo novega kopališča, ko je bilo vendar evidentno, da bosta stari kopališči po izpeljavi novih kanalov za kopanje neuporabljivi. Z idejo novega kopališča pa se je pričela baviti občina šele takrat, ko jo je k temu prisilila potreba. Končno so bili vendar odobreni načrti, z delom pa se je pričelo lani.

Kljub najboljši volji in prizadevanjem merodajnih činiteljev se ni dalo ničesar ukreniti, kar bi bilo omogočilo že letos vsaj delno otvoritev kopališča. Uvidelo se je, da bi bilo nadaljevanje del ovirano, ako bi se dovolilo kopanje pred popolno dograditvijo, kar bi gradbo podražilo, razen tega pa bi bila tudi ogrožena varnost kopalcev. To so bili glavni razlogi, ki so izsilili preložitev otvoritve na prihodnjo sezono.

Z ozirom na različne vesti in govorice, ki prorokujejo prekoračenje že tak visoke vsote proračuna, ki izražajo dvom nad pravočasno dograditvijo celo v prihodnji sezoni, ki prorokujejo pasivnost tega mestnega podjetja in ustvarjajo iz nerazumljivih razlogov v javnosti nerazpoloženje, smo si včeraj ogledali naprave na licu mesta in se prepričali o naslednjem:

Dela se intenzivno nadaljujejo v obsegu, ki ga dovoljujejo sredstva; t. j. kredit mestne občine, ki znaša za letos 2 milijona dinarjev, dočim bo ostali denar (1 in pol milijona) graditelji nakazani šele v prihodnjem letu. Doslej sta dograjena dva mala bazena za deco in za neplavalce, kmalu pa bo gotov tudi tretji veliki bazen. Dograjen je tudi en trakt kabin, pripravljeni so betonski temelji za drugi trakt, končana pa so tudi vsa planiranja. Letos bo gradbeno podjetje dogradilo tudi upravno poslopje, toda le v surovem stanju. Pred zimo pa bo tudi izvedena vsa kanalizacija, dovodi in odvodi pod terenom. Ta dela so graditelji rezervirali za jesen, ker se del naprav nahaja globoko pod normalnim nivojem Drave in so taka dela najlažje izvedljiva

v septembru in oktobru, ko je stanje Drave najnižje. Prihodnji mesec se bodo torej dogradile tudi vse čistilne naprave.

Za prihodnje leto pa so ostala naslednja dela: dograditev upravnega poslopja, zgradba lesenih konstrukcij drugega trakta kabin in verande ter betonski tlak okrog bazenov in med bazeni. Tla: bo širok 10 m, a ga letos ni bilo mogoče položiti, ker se navoženja mivka še ni dovolj usedla. Preležati se mora vsaj pol leta, da se čim bolj prepreči možnost usedanja ali celo pokanje betonskih plošč.

Nadaljevanje del v prihodnjem letu zavisi predvsem od nadaljnega kredita, ki ga mora občina z novim letom odobriti in preskrbeti. Izdatki, ki so predvideni na 3 in pol milijone dinarjev, so doslej izčrpali šele okrog en in pol milijona Din, tako da je povsem nemogoče, da se bo vsoto proračuna prekoračilo. Saj sta še vendar na razpolago dva milijona. V proračunu sicer niso predvideni sportni prostori, ker se jih je v načrtih prezrlo, vendar pa je občina uvidela, da si brez sportnih naprav danes ne moremo zamisliti modernega kopališča.

Tudi dovozna cesta ni bila predvidena v proračunu, ker ni ravno tako nujna, dokler lahko služi namenu še stara. Vendar se je mislilo tudi na to, a delajo lastniki obcestnih zemljišč sitnosti, kar pač ne bo dolgo trajalo, ker je razlastitev še tudi način, ki služi interesom splošnosti.

Elektrifikacija bo izvršena prihodnje leto, kakor hitro se mestna občina sporazume s kamniško občino radi skupnega transformatorja. V slučaju, da pogaianja ne bodo uspela, bo mariborska občina instalirala na otoku svojo centralo in ima že motor in generator nabavljen. Vsekakor bo otok pred otvoritvijo elektrificiran.

Edina ovira, ki bi dela zavrla, je nadaljni kredit, ki ga bo občina sigurno izposlovala pravočasno, sicer bo zopet splaval po vodi dohodek kopališča v sezoni, ki bi bil brez dvoma izdaten.

Po zanesljivih informacijah bo kopališče otvoreno najkasneje 1. junija in bo eno najlepših kopaliških naprav v državi, kakor tudi izven njenih meja. Neprijetnost tiči samo v tem, da je nekoliko oddaljeno. Razumljivo pa je tudi, da je tako velikopotezno napravo nemogoče imeti sredi mesta. Kopališče je grajeno za vrsto desetletij in je zelo verjetno, da se bo polagoma mestu približalo. Glavno je, da se bo v zadosti meri poskrbelo za ugodne in udobne komunikacije.

Mariborski in dnevni drobiž

Preokret v mednarodni ulomilski aferi

V Mariboru aretirani Čehoslovaki izpuščeni.

Vse časopise je bilo zadnja dva dni polno senzacionalnih vesti o velikem vplomu v Libercu na Češkoslovaškem, kjer so neznani storilci oplenili kolodvorsko blagajno za 250.000 Kč. O vplomu so bile obveščene vse srednjeevropske varnostne centrale, ki so v zaščito javne varnosti in izsleditev storilcev zastavile vsa sredstva.

Slučaj je nanesel, da sta se dva dni po vplomu pojavila v Špilju dva Čeha brez potnih listov, dočim so štirje tovariši odpotovali v Maribor. Razumljivo je, da so oblasti takoj osumile omenjeno družbo, ki je bila namenjena v Francijo. V Mariboru so bili v torek osumljenci že aretirani. Toda po treh dneh intenzivnega poizvedovanja in zasledovanja se je izkazalo, da so oblasti zašle na napačno sled.

Davi je češkoslovaški konzulat obvestil mariborski policijski komisariat, da aretirani mladeniči niso zasledovani, niti osumljeni, radi česar so bili danes dopoldne izpuščeni na svobodo. Vendar bodo kaznovani na denarno globo radi carinskega prestopka, ker so vtihotapili orožje.

Mladeniči, ki niso vedeli razlogov nenadne aretacije in stroge preiskave, so obvestilo o zopetni prostosti sprejeli z velikim veseljem in zadoščenjem. Zmajevali so z glavami, ko so izvedeli, da jih je naključje vpletlo v veliko vplomilsko afero in da jih je ves evropski tisk »razkrinkal« kot storilce. Svobode pa so bili tako veseli, da jim ni bilo do zgražanja, temveč so z radostjo poslušali dejstva, ki so jih spravila v tako nevarno kombinacijo in v prav neprijeten položaj.

Danes so nadaljevali vožnjo v Ljubljano, od koder bodo odpotovali v Francijo, kjer ostanejo, »dokler bo denarja«, kakor sami izjavljajo.

Preiskava glede vploma v Libercu je torej krenila v popolnoma novo smer in baje vodijo sledovi za storilci v Nemčijo.

Občni zbor pevskega zbora Glasbene Matice

Sinoči se je vršil ob skoraj popolni udeležbi članov občni zbor pevskega zbora Glasbene Matice. Iz poročil, ki so jih podali posamezni funkcionarji, je bilo povzeto, da je zbor razvijal v preteklem letu zelo živahno delovanje. S posebnim

Ruše — v Slovenskih goricah.

Kaj pa to? Pač poznamo Ruše ob Dravi, slovenski »Port Artur«, ki je vedno krepko odbijal sovražne navale, vzgledno dvigal prapor narodne obrambe ter bil ob pričetku vojne mučeniško objet; pa Ruše v Slov. goricah?! In vendar. Eno preteklih nedelj je bilo srce Ruš v Jarenini. dični pevski zbor je priredil sem izjemni izlet in nas s svojim prekrasnim petjem očaral. Večkrat slišimo o domovinsko-naprednem ruškem gibanju, a da imajo moški pevski zbor na tej višini, nas je vendar presenetilo. Le škoda, da se enak kulturni izleti bolje ne razglasijo, da bi lahko prišli do izrednega dušnega užitka tudi širši krogi prebivalstva. Imel sem dotično nedeljo popoldne obvezno pot in šele na tej sem zvedel, da so »Rušani« v Jarenini. Hitim opraviti svoj posel, da se vrnem. Slišim od daleč mile slovenske pesmi jasni glas. Bližje ko prihajam, bolj mi poji dušo in srce čustvo blaženosti. »Raj pod lipo v Jarenini!« Tam so in razlivajo sladke melodije, ki neodoljivo privlačijo naše. — V bratske sloge sladkem miru, pesem briše sled prepiru, srce dušo vedno sveže — k sebi nagne, naše veže. Pesmi mile vedri glas — v blaženost zaziblje nas. Kadar pesmi glas v višave — zadoni miru in sprave, srca, duše k svitu blaži, tugo briše, bol tolaži. — V cerkvi ali zunaj nje — pesem vedra k srcu vre. — Te in enake misli so jemale mojo podeželsko osamelost ob zlatostrunih zvokih ruških slavčkov in škrančkov. Miče me stopiti med nje in jim stisniti v pozdrav rok. Ne! Ne moti jih v večernem žgolenju! Mili Ave! Naslonim se ob steno svojega stanovanja in požiram s polno odprto dušo. Avtobus oddrvi in sladke pesmi glas se izgublja dalje in dalje v začetnem dihu mirne noči. Ruše, čast Vam! Na svidenje v Slovenskih goricah!

Zastopnik iz Moravske Ostrave.

Predvčerajšnjim je prispel v Maribor zastopnik pevskega udruženja Sokola iz Moravske Ostrave, ravnatelj g. Pinkaz, da na licu mesta uredi vse potrebno radi koncerta, ki ga priredi Sokol iz Moravske Ostrave v torek dne 8. oktobra v Mariboru in naslednji dan, dne 9. oktobra v Ljubljani. Pevci Sokoli pridejo v Maribor v torek dne 8. okt. ob 14. uri z dunajskim brzovlakom, in bodo koncertirali v dvorani pivovarne »Union«. G. Pinkaz je odšel naslednji dan v Ljubljano ter tudi tam vse potrebno uredil glede koncerta s sokolskimi krogi. Koncert obeta postati velik kulturni dogodek letošnje sezone.

»KARO« najboljši čevlji.

Danes v četrtek 26. septembra ob svečani otvoritvi nove sezone

velika premijera
dolgo pričakovanega monumentalnega velefilma

SESTRA MARIJA

Pri vseh predstavah specialna godba in teniski pevski zbor. Predprodaja vstopnic cel dan. Tel. 23-29
V KINU UNION

Mariborsko gledališče

REPERTOAR.

Torek, 1. oktobra ob 20. uri »Svečana proslava« Izven. Operne cene. Gos'ovanje g. Hinka Nučiča in Vike Podgorške.

Sreda, 2. oktobra ob 20. uri »Pohujšanje v dolini šentflorjanski«. Dramske cene. Četrtek, 3. oktobra ob 20. uri »Operno-Koncertni večer« Izven. Gostovanje gg Šimenca, Neraliča in ge. Zamejčeve.

Mariborski gledališki abonma se vpišuje še do sobote, 28. septembra. Opozorjamo še enkrat na veliko ugodnost, katero nudi za 25 predstav (med njimi 10 glasbenih) se plačuje v osmih mesečnih obrokih po Din 25 do 75 (uradniški po 10 do 63). Za to zares malo vsoto dobivajo abonenti povprečno po 3 predstave na mesec.

Novosti v »Ljudski knjižnici«.

Zadnji čas je prejela »Ljudska knjižnica« zopet sledeče krasne novosti: Mrak Ivan: Slep prerok, Bevk Franc: Muka gospe Vere, Čehov A.: Anjuta, Gladkow: Zement, Colette: Cheri, Cheri Ende, Conrad Josef: Freya von den sieben Inseln, Sinclair Lewis: Der Mann, der den Präsidenten kannte, Der Erwerb, Zweig Stefan: Amok, Werfel Franz: Der Abiturientenag Pitigri, Der Keuschheitsgürtel, Galsworthy John

Jensits, Sinclair Upton: Präsident der U. S. A., Samuel der Suchende in vse Wallace. Ljudska knjižnica uraduje v Narodnem domu vsak torek, četrtek in soboto zvečer ter v nedeljo dopoldne in se sprejemajo vsikdar novi člani.

Kongres Narodnega Ženskega Saveza se bo vršil 6., 7. in 8. okt. v Splitu. Državne uradnice dobe za udeležbo dopust. Dovoljena je četrtinska vožnja in bo stal vozni listek iz Maribora do Splita (čez Zagreb) tja in nazaj za drugi razred Din 269,75; za tretji Din 157. — Ženska družstva se naj poslužijo te ugodnosti in pošljejo v Split čim več delegat. Referate imata na kongresu tudi dve Slovenki: gčna Alojzija Štebijeve o složnem delovanju ženskih društev, ga Minka Krotova o telesni vzgoji jugoslov. žene. Podrobne informacije se dobe še pri gospe Zlati Brišnik v trgovini. Upamo, da bo šlo na kongres tudi lepo število Mariborčank.

Oddelek za Slovenijo

v notranjem ministrstvu se obenem z oddelki za Hrvatsko in Slavonijo ter Dalmacijo ukine s 30. tm. v smislu nove uredbe o organizaciji ministrstva. Z navedenim dnem se ustanovi enotno osrednje vložništvo.

Zakon o osnovnih šolah

je kralj podpisal 24. tm. obenem je podpisal zakon o učnih knjigah.

koncertom je proslavil 10-letnico našega ujedinjenja in kar najslovesneje obhajal 10-letnico svojega obstoja. Pri tej priliki si je nabavil svoj društveni prapor in imenoval več častnih občanov. Priredil je dva samostojna koncerta narodnih pesmi v Šoštanju in Slovenjgradcu. Del moškega zbora pa je pod taktirko profesorja Mirka obiskal prijazno Jarenino in znano zdravilišče Dobro. Isti pevci so v Rogaški Slatini pozdravili z našo pesmijo nemške zdravnike in šumarje v Mariboru, cel zbor pa Vinohradski Hlahol v »Unionu«. Zbor je vabil 97krat, to je več kot četrtno večerov v letu.

V novi odbor je članstvo soglasno volilo za načelnika g. Janka Arnuša, za namestnika prof. Stanka Silo, za tajnika g. Jošta Mohorka. Blagajniški posli so bili poverjeni gospej Liziki Mravljakovi, arhivarski pa gospodični Mariji Rozmanovi. Za zastavonošo je bil izbran g. Josip Sever, rediteljem pa so bili izvoljeni: gospe Terezija Švarc in Cilka Planinšek ter gg. ravnatelj Fran Irgolič, in ravnatelj Anton Hohnjec. Pomagata jim gospodična Zofka Kotnikova in gospod Anton Jagodič.

Zbor je med drugim tudi sklenil, da gre znanprej pod taktirko g. profesorja in skladatelja Vazilija Mirka.

Četrtek, 26. kabaretni večer v Veliki kavarni.

Novinarski klub.

Jutri, petek, 27. t. m. ob 17. uri seja v kavarni »Bristol«. Ker so v razpravi važna vprašanja, se vsi člani pozivljejo, da se te seje zanesljivo udeležijo.

Koncert vojne muzike v mestnem vrtu.

Mariborska vojna muzika priredi v nedeljo 29. tm. od 11. do 12. ure koncert v parku s sledečim programom: Ganné: Lotrinjska koncertna koračnica; Zajc: odlomki iz opere Zrinjski; Weber, overtura k operi »Oberon«; Nikolaj, Kasatina iz opere »Toplasio«; Čajkovski, fantazija iz opere »Evgenij Onjegin«; Blanke: Let orlov, koračnica.

Pištolica ni za — otroke.

V Stanetincih je nabijal 14letni Nace Lovrenčič neko defektno pištolo, ki se je nepredvidno sprožila in mladeniča zelo opasno ranila na levi roki. Odpeljali so ga v bolnico.

Koliko je brezposelnih v Angliji?

Dne 16. tm. je bilo v Angliji 1.147.500 brezposelnih, za 2192 manj nego prejšnji teden, pa 145.159 manj nego lani ob istem času. Tekom zadnjih pet tednov stalno pada število brezposelnih.

Gospod Svengali

je s svojima večeroma v Veliki kavarni dokazal, da ga smemo po vsej pravici šteti med prve umetnike te vrste. Pred odhodom v inozemstvo bo dal g. Svengali v petek, dne 27. t. m. eksperimentalni večer v Veliki kavarni.

Strokovnjake na prava mesta!

VZROKI PASIVNOSTI V PRIDOBITNIH PODJETJIH V KOMUNALNEM GO-
SPODARSTVU. — MNENJE ŠIRŠIH SLOJEV.

Mogli bi članku, ki ga pišemo, dati tudi drugačne naslove, kakor n. pr. »Proč s šušmarstvom!«, »Svečeniki v cerkve!«, »Zdravniki v bolnice!«, »Juristi v pravno stroko!«, »Profesor bodi profesor!« itd.

Prav nič smešnega ni na teh naslovih, kajti resnica je, da sede v javnih, izključno gospodarskih in pridobitnih podjetjih na vodilnih mestih svečeniki, inženirji, juristi itd. Ali res ni to v redu?

Če danes nadarjen človek — bodisi po večletnih študijah kot samouk, bodisi po lastno intuicijo — iznajde n. pr. na polju kemije kako pridobitev, ki bi znala človeštvu pomagati, takoj se oglase »kompetentni faktorji« in v 24ih urah je dotičnik žrtev svoje predrznosti.

Če se slučajno oglasi roditelj, ki pozna pač tudi dobro svoje šoloobvezne otroke ter iznese kakšne misli k reformi stare šole, že je vsa znanost v opasnosti in pedagogi ogorčeno kvitirajo tako vmešavanje laikov kot izključno »strokovno zadevo«, dasi so starši v prvi vrsti odgovorni za vzgojo in — plačujejo davke!

Pa naj se ti pri hiši odkruši večji kos zidu ali če potrebuješ manjše popravilo, le poizkusi to sam storiti! Imel boš opravke ne le z obl. konces. arhitekti in inženirji, tudi tvoja denarnica bo občutila težke posledice »vmešavanja« v stvari, za katere nisi poklican.

Kdo pač ne pozna strogo izvedene organizacije juristov in teologov! Če hoče odnesti zdravo kožo, pustite njihove sfere intekne, kajti mi smo — lajki, ki ne smejo segati v stvari njihove modrosti!

Tako imamo danes strogo ločen sistem vseh — zlasti akademskih poklicev. In prav je tako, zlasti, kadar gre za javne interese in javno prekso, je ta delitev potrebna. Gre pa tudi za princip! Zato ljudje ta dejstva tolerirajo, čeprav se dostikrat ne strinjajo s to ali ono uredbo, vendar je vsem suprema lex: »Gre za princip!«

Imamo pa še eno področje, ki pa ni pred nikomur zavarovano! To je gospodarsko — komunalna politika in narodno gospodarstvo. Tu so si složni vsi akademski poklici v enem: to polje pridobitnosti je pristopno vsem in — vsem koristno. Ali gre tudi tu »za princip«?

Kamor bi spadal absolvent trgovske visoke šole, sedi inženjer, ki kupuje po mili lepi zunanosti predmete kot odgovorni ravnatelj. Kje se je ta človek učil kalkulacije, mednarodne arbitraže blaga, narodnega gospodarstva itd. Kjer bi moral sedeti absolviran trgovski akademik,

sedi absolvent realne ali humanistične gimnazije brez znanja politične aritmetike, preračunavanja obligacijskih posojil, kompliciranih računov zavarovalnih rent, premij ter neverziran v raznih metodah knjigovodstva.

Pa kaj bi naštevati! Človek se čudi, čemu je danes toliko absolutov trgovskih akademij in ekonomsko-komercialne visoke šole z Zagrebu brez služb? In zadnja je vendar priznana kot na najboljših v srednji Evropi! Čemu »kriza« tudi tu? —

Vprašanje javnega gospodarstva je najmanj tako važno kot zdravstveno! Z usodo javnih pridobitnih podjetij je neizpodbitno vezano socialno in tudi pravno vprašanje. Ako ta podjetja propadajo, ogrožena je eksistenca mnogih... S poslabšanjem položaja že itak v desolantnih razmerah živčevih uslužbencev, pa pada tudi njihova morala. Tu pa ne gre samo za princip! Morda bo imel vsled v slabih razmerah živčevga delavstva in njihovega razrahljanega zdravja zdravnik več ordinacij, lekarnar več zaslužka, juristi več posla..., toda je-li s tem zadeva rešena??

Problem je silno pereč in zasluži pozornosti vseh onih, ki jim je poverjena in zaupana naloga javnega gospodarstva in onih, ki odločajo v personalnih zadevah ob nameščanju ljudi na vodilna mesta.

Ni tedaj vseeno, ali je to ali ono mestno podjetje aktivno ali pasivno. Ta ali ona kriza sega navadno globoko v žepe davkoplačevalcev! Zato je pač razumljivo, če oni smatrajo gospodarske krize za veleaktualne, čeprav se tuintam le šušlja v tej ali oni aferi... Javnost je o točnem stanju »afer« navadno nepoučena.

Uverjeni smo, da leži glavna krivda vseh naših gospodarskih kriz v tem, da smatrajo narodno-gospodarsko področje povsod za domeno vseh mogočih poklicev, le strokovnjake ekonomsko-komercialnega področja najdeš malokje... Ako bi podjetja, ki so trgovskega značaja, vodili res taki ljudje in bi inženjerji vodili le svoj oddelek, kemiki le kemijsko področje, juristi pa pravno konzulenco, bi bil prozvit mogoč.

Ta problem pa ni toliko lokalno, kot splošno narodno-gospodarskega pomena, zato zasluži razmišljanja. Niso te vrstice naperjene proti nikomur, gre le za aii proti sistemu, ki se pri nas — v ogromno škodo javnosti — že 10 let vzdržuje!

G—n.

Nekaj kurioznosti iz naših šol

POMANJKANJE PROSTOROV IN ČRNILNIKOV. — AGITACIJA ZA ORLA IN ČASOPISJE.

Časopisni boj za šolska poslopja je imel tudi to povoljno stran, da se je javnost začela zanimati tudi za šolstvo v splošnem, kar je prav hvalevredno. Za danes smo nabrali šopek šolskih cvetk, ki so se razcvetele že kar v prvem tednu letošnjega pouka.

Silno je pomanjkanje šolskih prostorov, tako da se stiska v nekem višjem ljudskošolskem razredu skoraj 80 učencev, a za nemške otroke, ki jih je samo 40, sta na razpolago dva razreda. Pri tem pa toži o krivicah v šolstvu graška »Tagespost« dan na dan.

Da bi pridobili na prostorih, je Krajevni šolski odbor odklonil sprejeti izvenmestne učence na meščanske šole. Vseeno pa se jih je nabralo na deški za tri prve razrede po 33 učencev, tako da bi bilo pri istem številu razredov ostalo, ako bi bili tudi ostali sprejeti. Razredi bi bili pač za število učencev narasli.

Pomanjkanje in preseljevanje učnih prostorov pa povzroča tudi razburjenja med učiteljstvom in zabavo med učenci, saj se razni voditelji med seboj za sobe in za boljše sobe pred učenci prepirajo. Vnema, ki bi pa naj ostala učencem prikrita!

Pomanjkanje prostorov pa ne občutite samo osnovna in meščanska, temveč tudi srednja šola. Tako na realki kakor na gimnaziji imajo selitvene razrede. Čudovito konservativni so na realki, kjer že več let nimajo črninikov in črnila, marveč si morajo učenci prinašati črnilo vsak dan seboj v šolo. Koliko črnila razlijejo in koliko oblek si poškodujejo. Starši bi gotovo rajši dali vsak po 5 Din na leto, da se kupijo črniniki in črnilo in se tako odstrani menda edini slučaj na srednjih šolah v Evropi.

Lepo je, da sedaj skrbi šola tudi za telesni napredek šoloobveznih otrok; tehta jo jih in merijo ter vse zvesto zabeležujejo. Čujemo pa o navdušeni učiteljici, ki krati otrokom medurne odmore, da niti južine ne morejo pojesti; ob koncu pouka pa kar nehati ne more, tako da so otroci v šoli od 8. ure zjutraj do četrtn pol dveh in zamude doma še obed. Priznati je treba, da se taka vnema dandanes redko najde.

Nova šola tudi k nam prodira, čeravno večina praktikov z njenimi ekstremi nič kaj ne soglašajo. Prilično veliko pa je zahtevati od osemletnih deklic, naj napravijo za domačo nalogo pesem o osi. Ta-

ke so bile domače naloge v dobi humanizma, le da so pesmi kovali v latinščini.

Nekoliko čudno zveni v današnji nepolitični dobi agitacija za dijaškega Orla po šolah, zlasti z namigavanji, kdo vse je dijaškemu Orlu protektor. Da mlade Sokolčke in Sokolčke taka agitacija občutno vznemirja, se je opazilo te dni na neki dekliški šoli. Tudi agitacija za časopise ni menda dovoljena in se vendar vrši, saj bo nekje Mentor nadomeščal čitanke.

Modernizacija Niagare

INDUSTRIJSKE NAPRAVE. — OGROŽENA VELIČASTNOST PRIRODE. — NAČRTI ZA OHRANITEV PRIRODNIH KRASOT.

Chabert Joncaire, francoski trgovec s krznom je doznal od ameriških misijonarjev, da se nahaja sredi pustinje ogromen vodopad. Leta 1875. je prišel sam do Niagare in izkopal na ameriški strani jarek, ob njem pa zgradil žago s pogonsko silo okrog 20 konjskih sil.

Sto let pozneje (1852) pa so pričeli graditi hidraulični kanal. Leta 1871. je pričel obratovati mlin, ki je v večji množini črpal energije Niagare, kakor pa prva žaga francoskega trgovca. Ljudje, ki so se lotili podjetja so investirali nad milijon dolarjev in se močno zadovoljili, končno pa so vse naprave prodali J. F. Schölkopfu in njegovim prijateljem. Nadaljevali so pri četa dela, dokler jim ni uspelo, da se okoristijo z 900 k. s., ki jih je priroda pred tem brez haska valila v prepad. Med tem se je pričela uveljavljati elektrika. Leta 1879. so na ameriški strani iluminirali Prospect Park z električnimi lampijoni, ki so dobivali tok od niagarskih slapov. Tisoči in tisoči radovednežev so prihajali z vlakci in drugimi vozili, samo da bi videli čudeže novega izuma.

Leta 1881. so z niagarsko vodo pogнали dinamo-stroje, kar je podjetnikom omogočilo, da so v industrijske svrhe lahko oddajali 2000 k. s. Lani pa so bila dovršena največja dela na slapovih. V ogromnih jeklenih in betonskih tunelih so odvedli slapu četrtno vodnih mas, ki se rušijo v prepad in z njimi pogнали ogromne turbine, ki razvijajo v elektrarni 70.000 k. s. Glavni tunel je deset metrov širok in daje v sekundi 300.090 litrov vode, ali v minuti 180 milijonov. Generatorji se nahajajo v dveh ogromnih stavbah, ki bobne in trepetajo pod silo vodne energije s tako silo, da ni slišati besede. V prvem poslopju se nahaja 15 generatorjev s horizontalnimi osmi. Osem generatorjev daje 8000 kw, pet pa 8250 kw, dočim dva mirujeta in služita le za rezervo. V drugem poslopju so montirani največji generatorji na svetu, ki dajejo po 65.000 kw.

Priznamo odličnost Mentorja, vendar pa mislimo, da ni na mestu siliti kar vse dijake, da si ga morajo naročiti.

Brez vseh zahrbtnih misli prosimo, pustite, da bo šola res šola in samo šola, brez agitacije in drugih vplivov, pri tem pa ne pozabite na deco in se ozirajte tudi na gmotno stanje starišev. So meje, kjer obnemorejo deca in stariši in kjer začne učenec dvomiti, da je vse zgolj njemu v korist!

Jedra teh kolesov tehtajo po 500 ton, v minuti pa se zavrtje 170krat krog navpične osi, ki ima 80 cm v premeru. Eden izmed teh generatorjev daje toliko toka, da bi zadostoval za mesto s pol milijona prebivalci. Področje, ki ga zalaga Niagara Falls Company, meri približno 80.000 km².

Čez slap pada približno 5664 kubičnih metrov vode v sekundi, od tega je doslej izkoriščenih že 1586 kubičnih metrov, radi česar se je površina vode znižala za 1 cm. Ako pa bi električna centrala hotela zvišati kapaciteto, bi morala slapu odvzeti še večje količine vode. V tem pa tiči glavna zapreka, kajti Niagara Falls Park komisija se protivi temu, ker bi s tem industrialci zmanjšali prirodno krasoto in vrednost slapov. Na vsak način bi se moralo nekaj ukreniti, kar bi ne škodilo lepoti veličastne okolice slapov.

Ameriški in kanadski inženirji pa so se lotili načrta, da se odzame slapu še več vode, ne da bi pri tem trpela prirodna lepota vodopada. Načrtujejo se celo, da bodo celo olenčali z novimi napravami lepote učinko slapov. Kanadski slap, ki ima obliko podkve, dobiva 94 odstotkov vode, dočim je daje ameriški slap Sv. Lovrenca le 6 odstotkov, kljub temu pa je ameriška stran učinkovitejša, kajti kanadska podkev požre na sredini 85 odstotkov vode, dočim ostajajo robovi suhi. Radi erozije se rob vodopada vsako leto pomika nazaj za dva metra. Od leta 1764. se je slap odmaknil za celih 300 m od prvotnega mesta. Ameriški vojni inženirji so predlagali, da bi se na kanadski strani zgradili umetni podvodni otoki, ki bi erozijo paralizirali, razen tega pa tudi prisilili vodne mase, da bi drsele v globino tudi na skrajnih robih podkve, s čemur bi slap postal še efektnejši. Izdelali so točen načrt bodočega slapu z vsemi podrobnostmi, ki bodo v precejšnji meri olepšale slapove in okolico.

Sokolstvo

Sokolsko društvo v Mariboru obvešča tem potom svoje članstvo, da se vrši v soboto 28. t. m. ob 20. v župni sobi v Narodnem domu sestanek sokolskih delavcev, na katerega vabimo vse brate in sestre, ki delujejo v Sokolstvu. Namen sestanka je, da premostimo današnje stanje, se pomenimo o naših težavah in zaprekah in damo svojemu delu novih pobud. Uvodoma bo podal referat o zadnjem prosvetnem tečaju v Pragi in o delu ČOS župni starosta brat dr. Kovačič. — Zdravo! Odbor.

Astronomski observatorij v Beogradu

Rektor beogradske univerze g. dr. Čeda Mitrovič je te dni podal izjavo, v kateri izraža nado, da bo beogradska univerza v kratkem imela urejen eden izmed najmodernejših in največjih observatorijev. Na račun reparacij je prejela najnovejše in najpopolnejše instrumente: veliki refraktor, kakoršnega ima v Evropi samo še observatorij v Berlin-Babelsbergu. Instrumente za fotografiranje nebesnih objektov in pojavov, celokupne instalacije za napovedbo točnega vremena za celo državo itd. Celokupna vrednost vsega materiala znaša krog 40

milijonov dinarjev. Mesto za observatorij je določeno na Laudonovem nasipu. Treba še 5 milijonov dinarjev za izgradnjo potrebnih poslopij in drugih zgradb.

Tekma za konstrukcijo najhitrejšega avtomobila

Ker se v Ameriki (v Zedinj. državah) s polno paro pripravljajo, da bi potokli rekord, ki ga je v Daytonu postavil znani angleški avtomobilist sir Henri Segrave, ko je dosegel rekordno brzino 231 milj na uro, izdeluje angleška tvornica avtomobilov nov dirkalni avto, ki bo verjetno Vel. Britaniji omogočil, da bo še nadalje obdržala brzinski rekord na kopnem. Dirka za prvenstvo bo meseca februarja v Daytonu. Novi britanski avto izgleda kot aeroplan in ima dva motorja, ki lahko razvijeta 4000 konjskih sil in brzino 260 milj na uro.

Parnik zgorel sredi morja

Parnik Llithonhall, ki je potoval iz Hulla v Adelaide, je pričel goreti sredi Indijskega Oceana, 2000 milj od Peerha. Na njegove SOS-klice je prihitela druga angleška ladja, ki je bila 319 milj stran, s polno paro na pomoč posadki, ki je bila že v čolnih poleg gorečega parnika.

Mihael Zevaco

Beneška ljubimca

Zgodovinski roman iz starih Benetk

177

»Le povejte.«

Imperija malo se meneča ali jo kdo vidi, se je bila z obema rokama oklenila Sandrigove roke in naslonila glavo na njegovo ramo.

»Poslušajte toraj... Dala sem pripraviti gondolo, svojo veliko slavnostno gondolo. Njen šator je znotraj prekiaprek prevlečen s satinom; žametne blazine na beli medvedovi koži — to je presladko gnezdo za zaljubljene objeme... in tam bi bila zdaj v sanjavi počti, ob rahlem zibanju valov, vsa Vaša, vsa Tvoja.«

Roland ni slišal zdaj ničesar več razun nerazločnega mrmranja.

Odstranil se je.

»Bianka je zaprta v svoji sobi,« si je mislil. »Ali jo naj obvestim o tem, kar nameravajo storiti?...«

»Da nedvomno... s tem prihranim otroku veliko razburjenje. Idimo! Mati, žalostna mati, ima opravka tukaj... idimo!«

Deset minut nato je videl, da Bianke ni več v palači.

Vrnil se je v dvorane.

Zdaj je Imperija kramljala in se smejala z nekaterimi mladimi gospodi.

V neki skupini je pridigal Peter Aretino z grmečim glasom in skušal dokazati, da Taso nima nikakega talenta.

»Poglavitni dokaz,« je dodal, »je ta, da Taso crkava gladi; če bi imel kaj talenta, bi bil bogat; Plut je sužen Apolona, tristo hudičev!«

Roland se je dotaknil njegove rame in mu namignil naj gre za njim.

Aretino, začuden, toda neadeja se po svoji navadi kakega cvenka, je sledil temu maskiranemu možu, ne da bi ga spoznal.

Ko pa sta se bila zgubila med množico, se je dal Roland spoznati po neki besedi.

Aretino je vztrepetal, ko je pomislil na vse sovraštvo, ki obdaja tega človeka in pomislil, da je palača Imperije v tem trenutku ognjišče tega sovraštva.

»Pojdite povedat Imperiji, da ji imate na skrivaj zaupati važno novico,« je dejal Roland.

»Kakšno novico?«

»Po tem se ne vznemirjajte, samo pojdite za žensko kamor Vas povede. Ostalo je moja reč.«

Aretino je odhitel.

Roland ga je videl kako se suče in bliža kurtizani, kako jo nagovarja s tihim glasom, in nekaj minut na to je videl Imperijo v spremstvu Aretinovem odhajati počasi iz veselčnih dvoran.

Sledil jima je za petami.

Imperija je prehodila par praznih soban in došla naposled v tisti oddaljeni salonček, nekakšen poročnikom Sandrigom. Ali je res?

»Tudi to je resnica.«

»Jaz pa sem, kakor sem vam pravkar povedal, prehodil vaše dvorane. Videl sem tam zaročenca. Toda zaman sem iskal zaročenke. In prišlo mi je na um, da vas vprašam, milostljiva, zakaj Bianka ni navzoča na veselici, ki ste jo priredili za njo?«

Drget je stresel kurtizano po vsem životu.

Razumela je, ali vsaj mislila, da razume to, kar vodi Rolanda Kandiana.

Bianka ji je priznala svojo ljubezen do Rolanda. Ah, brez dvoma ta ljubezen ni osamljena.

Tudi Roland ljubi Bianco. In če je predzno prišel na to veselico, on, izobčenec, če tvega glavo v tej noči neuplijoči smelosti, ga gotovo tirata obup in ljubezen.

Oddaljena čustva, o katerih smo govorili, so postala določnejša v njenem srcu.

Razumela je, da če trepeče, trepeče od besne ljubosumnosti.

»Zares,« je dejala z razburjenim glasom, »bi vas vprašala, kako in na kak način mi prihajate zastavljati ta vprašanja...«

»Zdi se mi, da sva že enkrat imela razgovor te vrste in da sem vas prepričal o pravici, ki jo imam, da vas nadzorujem, da zasledujem vaše misli, da raziskavam vaša dejanja, in naposled, da vas izprašujem.«

Roland je izpregovoril te besede s hladom, ki pa je bil poln grožnje.

»Hočem vam torej odgovorjati,« je dejala Imperija. »Moja hči ni navzoča na tej veselici, ker sama ni hotela priti.«

»Vi lažete, milostljiva,« je dejal Roland z istim mirom.

Pod to psovko je Imperija povsila glavo. Bičala ali razpraskala bi bila s svojimi rožnatiimi nohti vsakogar, kdor bi se bil drznil govoriti z njo tako.

Toda Roland jo je lahko psoval, ne da bi bila mislila na obrambo.

Zakaj to?

Ali je bila to groza?

Ali se ji je zdel Roland Kandiano kakor tisti strašni sodnik, ki ima v resnici pravico reči vse, ne da bi mu bilo mogoče odgovoriti?

Ne... drugačno čustvo se je dvigalo v njej. Ob njegovem psovanju je čutila tisto nasladi, ki navdaja izvestne ženske, kadar so bili tepene.

Globoka ljubezen, ki je spala v njenem srcu, ta resnična ljubezen, ki jo je njena čutna strast do Sandriga, pokrita samo s tenkim pajčolanom, ki se ji že trga na vse strani, ta ljubezen se je zopet zbudila.

»Ako sem tudi o ostalem dobro poučen,« je povzel Roland, »ne gre samo za predstavljajanje, ne-

»Govorite,« je dejala Imperija. Polagoma se ji je vračala razsodnost.

Njen prvotni strah se je izpremenil v gorečo radovednost, obenem pa se je čutila instinktivno pod zaščito viteške velikodušnosti svojega nasprotnika.

»Milostljiva,« je izpregovoril Roland, »priredili ste v svoji palači prekrasno slavo, čigar blesk in bogastvo sem pravkar občudoval; toda, ali me je varalo opazovanje, ali pa ste priredili to veselico z zelo določenim namenom.«

»Kaj hočete reči?«

»To: povedali so mi, in prepričan sem, da je ta vest resnična — da ima namreč ta veselica namen predstaviti vašo hčer Bianco beneški družbi. Ali je to res ali ne?«

Imperija se je zdrznila. Čustva, prihajajoča iz daljine dalje, so se zdaj kopičila nad njeno mislijo, kakor oblaki, ki priplavajo od obzorja in mahoma zatemnijo jasno nebo.

Vendar pa je odgovorila z mirnim glasom: »Resnica je.«

»Ako sem tudi o ostalem dobro poučen,« je povzel Roland, »ne gre samo za predstavljajanje, ne-

Mali oglas, ki služi v posredovalne in posiljalne namene obdobja: vsaka beseda 30 p, najmanjši znesek 10 p.

Mali oglasi

Zenitve, dopisovanja in oglasi trgovskega ali reklamnega značaja: vsaka beseda 50 p, najmanjši znesek 10 p.

Uradnico

zmožno slovenščine, srbohrvaščine, perfektno stenografijo, strojepisko, nemščine, sprejme tukajšnje podjetje. — Ponudbe pod »Perfektna stenografija« na upravo »Večernika«. 2376

Ocarinjenje,

prevoz in vskladiščenje vsakovrstnega blaga po najnižjih cenah, kakor tudi prevoz drv, premoga in pohištva prevzame spedičija A. Reisman, Vojašniška ul. 6. 2371

Hlapec, srednjih let

in z večletnimi izpričevali se sprejme s 1. oktobrom h konjem. Franc Spes, stavbeno podjetje, Maribor, Tržaška cesta. 2367

Družabnik (-ca)

za sigurno trgovino koles in avtomobilov brez pasiv vpeljano se radi povečanja obrata sprejme. Samo resne ponudbe se naslovijo pod: »Odlično in rentabilno 375« na upravo »Večernika«. 2378

Kavarniškega kuharja ali kuharico

za takoj se sprejme. Predstaviti se v Veliki kavarni, med 2.—4. uro popoldne. 2380

Stanovanje treh sob

s pritliklinami išče dvojica brez otrok. Ponudbe pod »Dr. B.« na upravo »Večernika«. 2383

Lepo meblirano sobo

s posebnim vhodom oddam s 1. oktobrom. Trg Svobode 3 II, levo, vrata števil. 4. 2385

Dijak se sprejme na stanovanje in hrano.

Naslov v upravi lista. 2379

Učenko za šivanje perila

sprejme Atelje Olga Rupnik, Maribor, Slovenska ulica 20. 2369

Sprejme se izvrsten krojaški mojster,

ki bi zraven privatnih strank prevzel konfekcijsko izdelavo. Delavnica brez inventarja takoj na razpolago. Istotam se sprejme za stalno šivilja za žensko konfekcijo in perilo, samostojna pri-krojevka. Cenjene ponudbe pod »Konfekcija« na upravo »Večernika«. 2262

Soba išče mlado dekle,

zaposleno v tovarni. Najraje v bližini Koroškega kolodvora. Cenjene ponudbe na upravo »Večernika« pod »Poceni«. 2359

Gospodična 16 let stara

išče službo k 3—5 letnemu otroku za čez dan. Poizve se v upravi lista. 2310

Kuharica z lepimi izpričevali

išče službe. Ponudbe na upravo »Večernika« pod »Kuharica«. 2314

ČEZ

200 RAZNIH VRST

kožuhovine

ima letos v zalogi trdka

L. ORNIK, MARIBOR KOROŠKA CESTA 9

Za Vaše zimske plašče nabavite si že sedaj primerno krzno za ovratnik in obšive, dokler je izbira bogata, kajti pravkar so dospele največje pošiljave iz Leipziga. — Zalogo si lahko ogledate povsem neobvezno. — Našli boste vse to, kar rabite. 2249

ŠOLSKE KNJIGE

za vse šole, in vse šolske potrebščine kupujte v

TISKOVNI ZADRUGI, MARIBOR, ALEKSANDROVA CESTA 13